

VRIJHEID

MAANDBLAD

*Welvaart is vrijheid
en de vrijheid der volkeren
is de
dood voor de regeering.
Rienzi*

Redactie en Administratie

1. LANGE SCHIPSTRAAT, 1
MECHELEN

*De macht in u bepaalt
uw mate van vrij zijn :
geene ware vrijheid dan die,
welke men zelf veroverd.*

Abonnementsprijs: Per 12 nummers 0,50 centiemen — Buitenland meerdere kosten van verzenden bij te voegen.

Wat we wel en niet willen.

Wat is het toch een opkomen en vergaan in de anarchistische beweging! Vandaag verschijnt er een nieuw blad, morgen verdwijnt het, overmorgen is er een ander in de plaats, dat is de gang der beweging. Zoo ontstaat ook de *Vrijheid*.

Wat zal de *Vrijheid* zijn? Welk programma heeft ze? is ze democratisch? Dat zijn de vragen die wij reeds in onze verbeelding hooren stellen door hen die van hare verschijning gehoord hebben.

Het schijnt ons eene verplichting, duidelijk te verklaren *waar- tegen* we strijden en *wat* we willen.

* * *

Bij den eerste oogslag op ons blad zullen er velen van hen die het in handen krijgen zeggen: «Zij durven geen kleur bekennen; er staat alleen *Vrijheid* op, zonder naam der partij of fractie; het zijn dus beschaamd, vermommen, die niet durven strijden met open vizier!».

Dat willen wij vermijden.

Ons blad draagt geen ondertitel omdat wij aan elk, die een idee heeft en ontwikkelen wil of propageeren, de gelegenheid willen geven dit te doen, door er onze kolommen voor open te zetten, juist daarom draagt het den naam van *Vrijheid*.

«De redactie heeft toch ook wel een beginsel» zal men zeggen. Juist, de Redactie huldigt de *anarchistische communistische* ideeën die ze met kracht en overtuiging zal weten ingang te doen vinden bij hen die ons thans nog niet begrijpen.

Dit is ons doel: *eene samenleving zonder regeering, waar ieder voortbrengt volgens zijne krachten en neemt volgens zijne behoeften*. Deze formulatie van ons gedacht nader en duidelijker te ontwikkelen zal onze taak zijn in de volgende nummers.

* * *

«Of we een programma hebben en of we democratisch zijn?» Neen volstrekt niet!

We zijn *tegen* programma's en democratie, evenals wij *tegen* Godsdienst, Vaderland, Privaatbezit, dus *tegen* Gezag in 't algemeen zijn!

Wij willen van geen Godsdienst weten omdat dit bijgeloof de menschen sinds eeuwen het denken heeft verboden, omdat het sinds eeuwen het volk verslaafd en onderdanig hield; omdat het sinds eeuwen enkelen toeliet den baas te spelen, het volk te verdrukken, te mishandelen en elke zucht naar ontwikkeling in bloed te smooren.

De Godsdienst is en blijft een onzer grootste vijanden omdat hij ook thans nog den blinddoek voor de oogen der massa houdt en niet schroomt, met de geraffineerde middelen, al te verpletteren wat strijdt naar het hogere in den mensch: het Bewustzijn.

Aan hen die zeggen, dat Godsdienst privaatzak is, dit: *Gij* gebruikt hem voor *uw* privaatzak, die *is*: uw hartstochten; uw heersch en eerezucht te voldoen!

En het Vaderland dan! Wie snul gelooft daar nog aan? De kapitalisten zelf niet want militaristen als zij zijn onttrekken ze hunne zonen er aan, tenzij ze er een goed bezoldigt plaatsje kunnen bekleden om te kunnen paradeeren als goudvinken.

Zij verbinden zich met elkander internationaal, om den arbeider met des te beter gevolg te kunnen uitbuiten. Speculeeren, dat is hun werk, de arbeiders van hun land laten hongeren terwijl ze de gestolen productie naar andere landen zenden waar het wat meer opbrengt, om dan, als de werkers in opstand komen, de macht van dien zoogenaamden vijand in te roepen en de wroeters van dat zoogenaamd Vaderland in blok uit te moorden als 't mogelijk is. Dat is hun Vaderlandsliefde.

En wij dan, arme dutsen als we zijn, zouden ons moeten ten pande stellen voor dat Vaderland waar we geen zandkorreltje het onze kunnen noemen; waar we voor onzen slaafschen arbeid niet genoeg ontvangen om als mensch dat te kunnen nuttigen, wat we zelf voortgebracht hebben; waar als we brood vragen, wij onthaald worden met lood. — Zouden we dat beminnen?

— Weg daarmee! Wij kennen geen vaderland, en evenals het kapitalisme moeten wij ons ook internationaal vereenigen, verbroederen met al wat verdrukt wordt, om de aarde te zuiveren van alle ongedierte. Geen vaderland proletariërs mogen wij als twistappel in onze rijen laten werpen door onze verdrukken, die er de vruchten zouden van plukken.

* * *

'T Privaat-bezit zal in ons ook een bestrijder vinden. Samen met het Gezag moet dit worden vernietigd.

'T Privaat-bezit is oorzaak dat er langs den eenen kant zooveel ellende wordt geleden, terwijl langs den anderen kant zooveel overvloed bestaat.

'T Privaat-bezit is het middel waardoor de eene mensch de andere uitbuit.

'T Privaat-bezit is verkregen door roof en diefstal, op vroegere geslachten en op het onze bedreven. Wie zou er alzo durven de verdediging van op zich nemen? Of er die zullen gevonden worden? Wij zouden lachen, als wij die naïeve mensch hoorden uitleggen, hoe hij met een stuk land of een groot gebouw of eene beurs geld aan den hals door zijne moeder geërfd werd, en om dan kracht bij zijne redeneering te zetten zouden wij hem aanraden te bewijzen met statistieken dat het vermeerderd is naarmate hij groeide!

* * *

Het Gezag! daar hebt ge het, den etterbui der samenleving; den kanker waaruit alle kwalen die de menschheid teisteren voortspruiten; het middel waardoor men alles in bedwang houdt; de roede waarmee men de ongedienstigen geeselt. Het Gezag, wat door alle verdrukten *gevoeld* wordt, doch niet *begrepen*.

Het getal is nog klein van hen die begrijpen wat Gezag is.

Het Gezag zien we vertegenwoordigd in den Staat, dit is: Regeering, leger, rechtspraak (?) enz.

Hoeven we uiteen te zetten de macht van de regeering? Wie kent ze niet? Wie niet gehoorzaamt aan 's lands wetten; wie de belastingpenningen niet betaalt; wie honger heeft en gehoorzaamt aan de natuurwetten die zeggen: *neemt* en niet: *vraagt*; wie het *prestige* van den Staat niet erkennen en zeggen: ik ben mensch en heb u niet gevraagd om op de wereld te komen, ik ga u ook niet vragen wat ik doen moet, dus veel minder mij laten bevelen; hij, die zoo durft spreken, zijt verzekerd dat het Gezag zijn geduchten arm op hem zal laten neerkomen en hem verpletteren.

De ontzettende strijd die daartegen nog te voeren valt is reusachtig, want het Gezag steunt zich niet alleen in den Staat, maar in de gansche samenleving. Ieder wil om zoo te zeggen wat gezag hebben: de man over de vrouw, de werkgever over de werker enz. Ook in het politiek leven is dit zoo, daar ook vindt men gezagsmannen. Wie meêgeleefd heeft in het partijleven kan dit weten, alle partijen zijn er door besmet, tot zelfs in de Werkliedenpartij is deze kanker zoo doorgedrongen dat men er daar heden geen eigen meening niet meer mag op nahouden.

Daaraan te helpen dat dit bolwerk neergehaald worde is ieders plicht.

* * *

Tegen programma's en Democratie! Ja, daartegen zijn we! Omdat we in een program zien een HINDERPAAL voor de verdere ontwikkeling der ideeën van de fractie die er een program op na houdt; en in de Democratie zien wij de heerschappij en overheersching der meerderheid. Wij willen niet verdrukt worden noch door minder- of meerderheidsbesluiten; wij willen *vrij* zijn, ontdaan van alle knellende banden, ook van democratische!

Wij zijn voorstanders van *verdraagzaamheid* en kunnen als dusdanig met geen program instemen, omdat dit de onverdraagzaamheid zelf is; nog veel minder met democratie, daar dit naar mijne meening het eerste nog over-

treft op het punt van onverdraagzaamheid.

Ik beloof in een volgend nummer deze twee zaken uitvoerig te behandelen en dan te toonen, dat ze vijandig gezind zijn jegens de ontwikkeling der idee «VRIJHEID».

* * *

Wie zou ons nu niet helpen in dien zwaren kamp voor Recht en Menschelijkheid? Houdt hoog de «Vrijheid» die de zon zal zijn der ontferden; laat hare stralen flikkeren in donkere hoeken en kanten, waar het arbeidende en zwoegende volk met ketenen ligt vastgeklonken aan de palen van domheid, vooroordeel en blinde volgzaamheid. Gaat er mede tot de bloedens toe genepene menigte, het nuttige der wetenschap medeelen, zoodat er wrijving in de gedachten komt, waardoor de verlichte massa zich hoe langer hoe meer ontrekt aan die oude onderworpenheid, van Staat, Beurs en Altaar, om zich als karaktervolle mannen en vrouwen te verheffen tot zelfstandige individuen.

Hoe edel, schoon en verheven is toch den rol van het Anarchisme! Of is het geen schoone rol, de menschen op te wekken tot het goede, grootsche, het veredelende te doen ontstaan en te ontwikkelen.

Het Anarchisme wil de kunstsmak aanwakkeren en in het leven houden; het wil de menschheid «zich-zelf» maken door voortdurend den gezichteinder te vergrooten en het initiatief te scherpen; het werkt aan die eeuwige worsteling van hoogere beschaving, voor den triomf der wetenschap, der kunst des arbeids, geïdealiseerd tot een weldoend gelukscheppend «zelf-zijn».

En dat ideaal wilden en waanden onze vijanden dat het dood was. Door alle vuil en lagen laster denkt men het te verpletteren. Maar och arme! Denken onze vijanden dan toch werkelijk dat het Anarchisme een idee is dat voortspruit uit het zieke brein van enkelen? Dan zijn ze mis.

Het Anarchisme vindt evenals alle wereldberoerende ideeën zijn oorsprong in den voortdurenden vooruitgang der tijden; het is afgerond door de grootste denkers der negentiende eeuw. 'T is dus eene gedachte die geroepen is — door de voortdurende ontwikkeling der menschheid — onze kapitalistische gezagsmaatschappij te overvleugelen en hare bannier van *Vrijheid* en *Solidariteit* te planten op de puinen van het oude, tot heil en welzijn van allen.

* * *

Op dan kameraden, op geestverwanten! Nu onze vijanden getoond die denken dat wij verslagen waren, dat dit een verzinsel was; dat wanneer het kapitalisme nog veel zulke overwinningen behaalt, het zijne dood nadert!

De parlementaire sociaal-democraten, die ellendige verraders van hun verleden, omarmen die vuige

bourgeoisie, geven haar den judaskas, om hand in hand, opgezwollen van woede, knarsetandend over hunne machteloosheid tegenover den reus «Anarchisme» hem een verradelijken slag toe te brengen! Arme dwergen! Immers wordt de reus «Anarchisme» grooter en sterker en verpletteren zal hij u onder zijne onwrikbare logika.

Ook bij meer en meer verdrukten ontwaakt of versterkt de hoop, het vertrouwen en de overtuiging, die hen aan onze zijde voert.

Vooruit dus gij allen, die met ons medewerkt tot vernietiging van Gezag.

• Ontwikkeling, ontwikkeling! want velen dwalen nog en vermijden den strijd, zij missen de overtuiging dat elke kleine poging, veel beteekenis heeft.

Ook velen worden instinktmatig gedreven, door het grenzeloos vertrouwen dat zij in het Anarchisme stellen; door den walg die zij gevoelen tegen het kapitalisme, daar zij er reeds de naaktheid van kennen en dagelijks onder zijne beulshanden verkeer; daarom «meer ontwikkeling».

Dat de kameraden niet vergeten ons zooveel geestelijk als financieel te steunen, als ieder wat doet komen we wel aan wal.

Dan ook zullen wij kunnen zeggen medegewerkt te hebben aan den tempel der toekomst, dat wij pionniers zijn der beschaving, de voorpostvechters van het werkersleger tegen het kapitalisme.

Dat wij hebben medegeholpen om aan onzen droogen, lastigen strijd dit verheven karakter te geven, dat bij de hongerigen en de naakten, die naar een spoedige oplossing streven ook de edele gevoelens, de menselijke verzuchtingen opwekt; dat zij niet alleen voor zich zelve maar voor allen de wereld tot het toppunt der beschaving willen voor en door: *De Anarchie*.

JAC. BUS.

Verloochening van 't Socialisme

Het was ons dan toch eindelijk gelukt de middelen te vinden om het reeds zooveel besproken onderwerp: HET SOCIALISME VERLOOCHEND DOOR DE SOCIALISTISCHE KAMERLEDEN IN BELGIË, in brochure uit te geven. Pas eenige weken geleden is dit nuttig boekwerkje in den handel gebracht, en doet het de ronde in de voornaamste steden van Vlaamsch België.

Gezien de parlementaire koorts die er heerscht onder de socialistische werklieden, sinds de zoogenaamde socialistische afgevaardigden hun intrade hebben gedaan in 't Parlement, was er geen beter en doeltreffender geneesmiddel om die koorts eenigermate te stillen dan de uitgave van dit boekje. Op ontgensprekelijke wijze wordt daarin aangetoond, met de eigene woorden der afgevaardigden, hoe ongerijmd en gevaarlijk het is, het socialisme te willen vereenzelvigen met wettenmakerij.

Wij weten wel dat de meeste leden der zoogenaamde werkliedenpartij weinig kennis en begrip hebben van socialisme; het socialisme bestaat voor die menschen in niets anders dan in wat kleine demo-

cratische hervormingen. Daarbij komt nog, dat de bladen hunner partij die menschen nog steeds meer in onwetendheid en blinde navolging trachten te houden. Die bladen pronken met de redevoeringen hunner afgevaardigden, die hun het best geschikt voorkomen, en zwijgen taktisch over de veelvuldige kolosale misslagen en verloocheningen die voortdurend gepleegd worden door hunne afgevaardigden tegenover het beginsel.

Juist daarom was het van groot belang hoe moeilijk onze taak ook is, op zulke manier te trachten de oogen te openen van die onoverwinnbare blinde volgelingen van hun dertig «verlossers» die in 't parlement nestelen.

Wij beoogden, door het in 't licht geven dezer brochure niet het afmalen der personen welke er als beginsel verloochenaars in voorkomen. Geenszins, want dan zouden wij bewijzen leveren van groote kortzichtigheid. Niet aan de personen, maar wel aan 't stelsel dat zij aanwenden, ligt de fout en wij zijn er sterk van overtuigd, dat verandering van personen niets aan de verderfelijke slechte werking van 't parlementarisme kan veranderen. Wij weten zeer wel, moest men ons, die nu het bewijs leveren een onderscheid te kunnen maken tusschen goed en slecht, (vandaar onze kritische beschouwingen) het hoegenaamd niets beter zouden doen, moesten wij het ongeluk hebben de plaats in te nemen der tegenwoordige socialistische volksvertegenwoordigers. Onze eenigste wensch was, door het verspreiden dezer brochure, er te mogen in gelukken, een groot deel socialistische werklieden te overtuigen van de onmacht der wettenmakerij ter oplossing der sociale kwestie niet alleen, maar hun tevens te verduidelijken, dat het benoemen van afgevaardigden voor de wetgevende fabrieken, gelijk staat met het vermoorden der arbeidersbeweging, en dat de wettenmakerij een middel bij uitnemendheid is om deze slechte maatschappij in stand te houden en aldus den vooruitgang te stremmen.

* *

Om de propaganda met de bewuste brochure kracht bij te zetten, waren wij van gevoelen overal in de steden waar het mogelijk was voordrachten te houden over den inhoud, tevens de socialistische kamerleden uit te noodigen om te komen tegenspreken. De stad Gent, de zoogenaamde bakermat van 't socialisme viel het eerste aan de beurt. G. Bus zou optreden als spreker, en Anseele werd speciaal uitgenodigd om nu eenmaal de kracht van zijnen «ijzeren arm» te laten gevoelen.

Moedig en vrolijk trokken wij naar Gent, met 't gevoelen, eindelijk eens een goede propaganda te kunnen maken, gewapend met minstens onloochenbare argumenten.

Teleurgesteld, Anseele kwam niet! Het Comité had besloten niet te gaan, en Anseele wilde niet de discipline der partij verbreken!!

Hoe kan men dit besluit van 't Comité uitleggen? Het verbiedt Anseele eene uitnoodiging te beantwoorden om te debatteren over zijne werkzaamheden en dit zijner collega's in de kamer!

Was het onderwerp niet belangrijk genoeg? Zeker, want heel Gent sprak er van, zoodanig dat het Comité zich verplicht gevoelde Anseele te beletten naar de meeting te gaan!!!

Neen, wij kennen de heel historie die er aan voorafgegaan is, en weten dat die comiteitsbesluiten en artikels in «Vooruit» niets anders waren dan vooraf beraamde middelen om de partijgenooten om den tuin te leiden, en te bewijzen, dat de schrik hun niet bevangen had.

Kortom, hij kwam niet, de man met den «ijzeren arm», maar toch hadden wij het genoeg(!) op onze meeting de vruchten der werkzaamheden van dien arm aan 't werk te zien. Velen kennen de historie dier druk besproken Gentsche meeting.

Alhoewel wij niet het minst op de hoogte waren van 't gehalte der Gentsche socialist, deden wij in die meeting een pijnlijken indruk op van die menschen welke ons nog lang in 't geheugen zal

blijven Voorzeker, de kracht van den ijzeren arm heeft zijn uitwerksel niet gemist. De meeting kan niet doorgaan, het geschreeuw en lawijd dier ongelukkige onwetende «Vooruit-slaven» was er de oorzaak van. Niettemin heeft die verstoorte meeting hare vruchten gedragen, en de minst fanatieke socialist tot nadenken gebracht.

Misschien zal zulk droevig verschijnsel nimmer voorvallen, ten minste als wij mogen hopen dat uit de ondervinding te leeren is. Die leering hebben onze Gentsche meeting-verstoorders nu juist opgedaan in Meirelbeke, waar ze van de boeren werden aangevallen. Dat hun deze leering wel bekomme!

* * *

In Mechelen hielden wij de tweede meeting, met hetzelfde onderwerp, en nogmaals noodigden wij den eenigsten vlaamsch sprekenden afgevaardigde, Anseele uit om te debatteren. Niet te doen, hij liet van zich niet hooren, zoomin als zijne Mechelsche aanhangers. Zwijgen kon bij die menschen in dit geval niet verbeterd worden.

En van hun standpunt gezien hadden ze natuurlijk gelijk. Versta wel, het standpunt van fanatisme! Hier te Mechelen hadden wij ten minste de kans, ons onderwerp voor een talrijk publiek uiteen te zetten, want de parlementairen schitterden, op eenige hoffelijke uitzonderingen na door hunne afwezigheid.

Een medewerker van 't LAATSTE NIEUWS op onze meeting aanwezig, schreef een verslag in dit blad, waarin hij op eerlijke wijze sprak, van de MANIER waarop wij onze tegestanders bestreden, er bijvoegende dat hij daarom met 't gesprokene niet instemde.

Die eenige niets beteekenende woorden deed het blad «Vooruit» in woede ontspreken. Het vergat zijn gewone voorzichtige stilzwijgenheid over dingen die in zijn winkel niet te pas komen, en begon een vernietigende (!) kritiek (!) tegen het bewuste brochure en onze propaganda. Ziehier wat Hardijns schreef, diezelfde Hardijns, die eens tot mij te Mechelen zegde, na eene debat tusschen ons beiden: «Ik meende dat ge sterker waart».

«TROETELKINDEREN DER VIJANDEN. — «Wij hebben altijd beweerd dat de anarchisten welgekomen bondgenooten «waren der burgerpartijen. Van daar dat «in Frankrijk, Duitschland en... België «de staatspolitie immer hare recruten, «die zij als «agents provocateurs» nodig «had, onder de anarchisten zocht.

«Ook ziet men thans zoowel in klerikale als liberale bladen de anarchisten «bewieroken, die maar op de socialistischen weten te schelden.

«In het «Laatste Nieuws» nog van «verleden Zondag wordt een anarchist «bewierookt, enkel omdat hij de socialistischen bestrijdt.

«Moeten de werklieden nog een klaar «der voorbeeld hebben om te zien hoe «die kerels in de kaart speler der burgerpartijen.»

Ziedaar de wijze waarop «Vooruit» ons bestrijdt en hoe hij al de argumenten in onze brochure voorkomende, tegen het parlementarisme, tot nul reduceerde. (Wie lacht daar?)

Aldus verraden die menschen gelukkig hun kwade, hatelijke inzichten, en wee ons, als zulke personages ooit de wettenfabrieken in handen moesten krijgen!

* * *

De stad Aalst kwam alsdan aan de beurt. Daar hadden de socialistischen hun best gedaan om al hun partijgenooten van onze meeting verwijderd te houden. Dit hadden wij alras bemerkt, door een bezoek dat wij brachten aan hun lokaal, waar wij den beheerder der coöperatie een brochure aanboden, welk met eene besliste hardnekkigheid geweigerd werd. En zeggen dat zulke mannen de arbeiders moeten verlichten! Ik hoorde dikwijls zeggen, het gelooven in 't parlementarisme, gelijkt aan een tweeden godsdienst, en dit was er wel een prekend bewijs van.

De meeting had dan ook plaats met een

klein, doch aandachtig ernstig publiek. Wij verkochten daar een bevredigend getal brochuren, zoodat wij voldaan terugkeerden met de overtuiging dat ook daar onze propaganda voor de eerste maal wel vruchten zal dragen.

* * *

Alsdan zouden wij naar Leuven en Antwerpen gaan, doch een erge ongesteldheid verhinderde ons zulks. In Leuven was zelfs de meeting aangekondigd, en tot ons groot spijt was het onmogelijk aan het verzoek te voldoen. Een onzer kameraden heeft aldaar onze taak overgenomen, doch met een ander onderwerp. De meeting werd veranderd in een protestatie-meeting tegen de gruweldaden van Barcelona. Alles zou daar goed van stapel geloopt zijn, als niet naar gewoonte de parlementairen toch een streek moesten uitzetten. Deze wilden MALGRÉ BONGRÉ hebben dat een der Leuvense kameraden, welke de meeting hadden georganiseerd, het onderwerp van «de verlooening van 't socialisme» behandelde.

Deze jongen werd voor alle vuile dingen verweten, zelfs voor omgekochte van de jezuïeten! Nu, onze kameraad is geen spreker, en dat was de gezochte fout dier parlementairen.

Hieruit kan men het gehalte leeren kennen onzer parlementaire socialisten. Doch hoe meer zij ons bemoeielijken, des te meer moeten wij werken aan de verspreiding onzer ideeën.

Wij sporen onze kameraden in alle steden aan deze brochure zooveel mogelijk aan de man te brengen, want alleen de woede der leiders, en de sluwe geheime vuile middelen waarmede zij ons bestrijden leveren het bewijs dat wij ditmaal een praktisch propaganda middel ter onzer beschikking hebben.

G. B.

Nog de Inkquisitie te Barcelone

Het scheen, alsof de gloed der verontwaardiging aller denkende menschen, alsof de kreten van afschuw, uit alle werelddoorden weerklinkend, de beulen van Montjuich met hun middeleeuwsche en nieuwerwetsche foltertuigen verschrikt hadden; alsof de ontelbare protestatiën, de alarmkreten, de vervloeking der onafhankelijke pers het jezuïeten gouvernement van Spanje knipoogend door het licht in zijn moordhol terug hadden doen kruipen: het ondiep Canovas scheen achteruit te deïnen voor de uitvoering van de gruwelijke vonnissen, waarbij 8 beschuldigden ter dood, 40 tot 20 jaar opsluiting en 27 anderen tot 8 jaar dier straf veroordeeld werden. En dat alles voor het werpen eener bom, waarvoor natuurlijk maar één enkel dader bestaan kon; dat alles nadat zware vermoedens, door alle omstandigheden bevestigd, het werpen der bom als een policiemisdad had doen voorkomen; dat alles na ijselijke folteringen, op 380 aangehouden toegepast!

Maar, — zooals verscheidene sprekers op de protestmeetingen met woede en wanhoop zegden, — regeeringen, en bijzonder Spaansche regeerders, blijven doof voor de protestatiën van heel de wereld: in 't bolwerk van hun moordend en martelend Gezag, rond hen opgericht door de slaafschheid des volks, trotseeren zij de vermaledijdingen aller

edele menschen: het bloedig proces werd «herzien», en deze week kondigde een telegram aan, dat de procureur-generaal van het hooger krijgshof de doodstraf vraagt voor negen gevangenen!

En de eerste rechters wilden naar de onmiddellijke dood slechts acht onschuldigen zenden! En, al de eerloosheid van zijn gedrag eindelijk beseffend, schoot een dier «rechters» zich na zijn vonnis door het hoofd!

Men verzekert ter zelfder tijd dat die procureur-generaal slechts voor vijf anderen levenslangen dwangarbeid zal vragen, dat is levenslang het regiem der geroosterde voeten, der uitgetrokken nagels, der verbrijzelde leden, der elektrische schokken die de hersenen vaneen rukken!

Dezelfde leveraar van prooi aan garote, geweervuur en pijnbank zal negen in jaar dwangarbeid vergen voor Corominas, een der reeds gemartelden, die schuldig is... aan deelname aan een anti-klerikale betooging!

En de tachtig anderen die tot verschillende jaren gevang verwezen werden? En de meer dan honderd vijftig anderen, die voor geen «rechters» kwamen en toch opgesloten blijven? O, men spreekt er niet meer over, het doel der Canovas, bende is bereikt: eenige honderden lastigen anarchisten, socialisten, republikeinen, eenvoudige vrijdenkers of ongelukkigen, dus ontevreden, zijn schadeloos gemaakt; zij stikken in de forteressen, in die monsterachtige graven, de wurging of den kogel wanhopig verbeidend...

Ha! We willen opnieuw protesteeren de geheele wereld door, als het helpen kan om de beulen terug te drijven; we willen de loome, logge geesten opwekken der menschen, die onverschillig blijven omdat de gruwelen te Barcelone gebeuren — alsof Barcelone niet ook hier en overal ware, alsof niet de werker en de vrije denker overal door de Inkquisitie der Ellende en der Wetten, door het Gezag vervolgd en opgejaagd werden!

Wij hebben in «de bakermat» van 't Belgisch Socialisme, te Gent, getracht de karakters te doen ontvlammen, in verontwaardiging voor de herleving der Inkquisitie; te Mechelen en te Leuven verhaalden wij de marteling der onschuldigen van Barcelone; als het noodig wordt willen wij sterker, heviger den opstand der gewetens tegen 't Spaansche beulenwerk prediken, en misschien zullen wij er in gelukken, die medeplichtige, schandige, schuldige stilzwijgendheid onzer parlementaire socialisten te breken: niet eens zagen wij een protestartikeltje in *Vooruit*, die weigerde een protestmeeting aan te kondigen of er deel aan te nemen onder een bespottelijk voorwendsel.

't Is waar, om logisch te blijven *mogen* die lieden niet protesteeren, wettigden hunne afgevaardigden, hunne woordvoerders niet in volle Kamer het recht der vuist en der kogels?

Defnet zei immers: «We weten zeer goed dat er altijd gendarmen zullen bestaan» (Bekn. Versl. bl. 360) en Van der Velde bekende heel democratisch: «Een socialistische regering zou insgelijks verplicht wezen een Gendarmerie-korps in stand te houden» (Bekn. Versl. bl. 369)

Wel zeker «een leger is er noodig, zoowel als er rechtbanken noodig zijn», niet waar M. Fagnart? (Bekn. Versl. bl. 88). En onze magistraten zijn «onpartijdig», niet waar achtbare socialist Picard? (Bekn. Versl. bl. 65)

Waarom zou men dan in parlementaire-socialistische kringen en bladen de Spaansche collega's van die onmisbare gendarmen, van die noodzakelijke sabelslepers, van die onpartijdige magistraten aanvallen? Waarom zou men het, ja inderdaad een beetje ruwe, stelsel van onderzoek der Spaansche regeering schandvlekken? Waarom de Spaansche en elke regeering afbreken?

't Parlementaire-socialisme kweekt immers ook den heilzamen eerbied voor gezag door albevelende, opperheerschende comiteiten en Centrale Raden?

Stelsels van onderdrukking, een klein beetje milder dan pijnbanken, heeft het immers ook onder den vorm van uitsluitingen en werkroof? Sprak een Anseele niet van zijn «ijzeren arm»? Boog hij op zijne beurt niet voor 't besluit van een Comiteit, dat hem verbood Willem Bus te woord te staan?

Plooide Bertrand niet voor een ander besluit, waarbij de Raad der Partij (de Regeering!) hem het staken oplegde eener reeks artikelen, waarin heel voorzichtig op eenige gebreken der partij gewezen werd?

Waarom dan een Inkquisitie afkeuren, de uiting van het vrije denken verpletteren onder marteltuigen? waarom dan een overheid aanvallen die zich zoo flink weet staande te houden en zoo nuttige leerrijke lesjes aan alle despoten, socialistische en andere geeft?

Het wachtwoord van 't Belgisch parlementaire socialisme zij dus 't voorzichtige:

«Sst! Sst! Zwijgen!»

Maar genoeg! Spottet! Veracht! Veracht! voor de beulen van Barcelona, voor de heerschers van alle gestalte! Onze haat voor alle werktuigen van Gezag, voor alle Gezag zelf, weze zoo grondeloos diep, als onze liefde voor Vrijheid oneindig is!

P. Frei.

Oorsprong van den Staat.

Een kerel, een man met een geest en een vuist, krijgt een rots in 't oog, die een pas tusschen twee vruchtbare valleien beheerscht, hij zet zich daar neer en verschanst er zich. De rotsbewoner overvalt de voorbijgangers, vermoord er eenigen, besteelt en berooft de meesten. Hij heeft de macht, dus heeft hij het recht. De reizigers,

wien het niet bevalt mishandeld te worden, blijven thuis of maken een omweg. Alleen gebleven overdenkt de roover, dat hij van honger sterven zal indien hij geene schikking neemt. Dat de voetgangers zijn recht op den openbaren weg erkennen, en ze zullen de gevaarlijke engte kunnen doorgaan mits tol te betalen. 't Verdrag wordt gesloten en de heer verrijkt.

Maar een tweede held vindt het stielte voortreffelijk en gaat op de tegenovergestelde rots nestelen. Hij ook doodt en plundert; hij vestigt zijn rechten. Hij vermindert ter zelfder tijd de inkomsten van zijn collega, die de wenkbrauwen fronsen en in zijn slot grolt en grommelt, maar bedenkt dat de nieuw gekomene sterke vuisten heeft.

Twee wolven vreten malkander niet op. Hij berust in hetgeen hij niet kan verhinderen, en treedt in onderhandelingen; men betaalde aan den eerste, men zal aan den tweede iets betalen: iedereen moet leven!

Daar komt een derde dief, welke zich aan den omdraai der baan vestigt; van uit zijn wachttorentje kondigt hij insgelijks aan, dat hij zijn deel zal eischen. Die verwaandheid kwetst de eerst gekomenen, die heel goed begrijpen dat zij hun inkomsten zullen verliezen, wanneer men drie stuivers eischt van een reiziger, welke er maar twee te geven heeft en liever thuis zal blijven dan lijf en goed te wagen.

Onze huishoudkundigen, school Cartouche en Mandrin, vallen den indringeling aan, mishandelen hem en dwingen hem te verhuizen. Daarna eischen zij twee oordjes buitengewonen tol, rechtmatig loon voor de moeite die ze deden om den roover te verjagen, wettige vergoeding voor den iever dien ze toonen om zijnen terugkeer te verhinderen. De beide heeren, rijker en machtiger dan te voren geworden, zullen zich voortaan betitelen als «engte-meesters», «bewakers der nationale banen», «verdedigers der nijverheid», «beschermers van den landbouw», al benamingen welke 't onnoozel volk met genoegen herhaalt, want het bevalt hem, op losgeld gesteld te worden onder voorwendsel van bescherming, en ruime schatting te betalen aan de zakkenrollers die hun stielte met manieren uitoefenen.

En zoo — bewondert den menschelijken geest! — zoo wordt de diefstal geregeld, uitgebreid, ontwikkeld, vervormd tot een dienst van openbare orde.

De instelling van den roof, welke niet is wat een ijdel volk denkt, schonk het licht aan eigendom en politie. Het openbaar gezag, dat men ons gisteren nog voorstelde als een uitvloeisel van 't goddelijk recht, als een weldaad der Voorzienigheid, wordt stilaan gevestigd door de zorgen van gepatenteerde baanstroopers, door de stelselmatige pogingen van geoefende kapers.

De gendarmen werden gevormd en opgeleid door de dapperen welke,

met een knoestigen stok in de hand, op den boord van 't woud slopen en den koopman toeriepen: "De beurs of het leven!" De belasting was het abonnement, de premie, door de bestolenen aan de dieven verleend. Vol vreugde en erkenning saptten de geplunderden achter de riddersbaanstroopers, riepen hen uit als steunpilaren der orde, van godsdienst, familie, eigendom en zedelijkheid; ze wijdde hen als wettige regeering. Het was een roerend akkoord.

Elie Reclus (1)

(1) Les Primitifs, p. 321 en 322; Chamerot, 19, rue des Saints-Pères, Parijs.

Militarism

Nimmer had ik van 't soldaten beroep het gedacht opgevat, welk ik er nu van kreeg: een verachting, met verontwaardiging gemengd, voor de beesten, die de kennis van elkaar de keel af te snijden een kunst, de «krijgskunst» noemden, en een diep medelijden voor die in wolf verkleede schapen, wier stiel is, zooals Voltaire zegde, te doden en gedood te worden om zich in 't leven te houden. De machinale handeling van een wapen te laden, van dien vreeselijken bliksem te werpen, welke in hunne handen ontploft zonder dat ze schijnbaar weten wat ze doen, — 't is een droevig schouwspel voor een hart welk niet gansch verstand is.

Mannen als Alexander en César hadden verontwaardigd geweest, had men hun gezegd dat die automaten, welke methodisch hun geweer laden en het op goed geluk afschieten, lieden zijn die vechten.

Waar is zelf de kracht, waar is behendigheid bij dit domme spel?

Wat! ge komt u voor een ander dier plaatsen, dat zoo bevreesd is als gijzelf, en op redelijken afstand zendt gij elkan- der filosofiek weg looden en ijzere kogels, zonder andere verdediging tegen de slagen die u gericht worden, en ge maakt uw bepluimde, met verguldsel en epauletten versierde kudde wijs, dat men zich aldus met roem overlaadt!...

(Getrokken uit het JOURNAL van Eugène Delacroix, deel II. Plon, uitgever. Overdenkingen bij 't aanschouwen van schietoefeningen.)

Theorie van 't kapitaal

Akim tot Anicia. — Heeft Nikita... ja... dat... iets naar de stad gaan dragen? Is hij iets gaan verkopen?

Anicia, de tafel dekkend en het avondmaal opdienend — Neen, hij is zonder iets vertrokken. Hij is geld gaan halen naar de bank.

Akim, etend. — Wilt ge... dat... nog ergens anders plaatsen... 't geld?

Anicia. — Neen, wij roeren het niet aan. Wij hebben slechts twintig of dertig roebels nodig. Wij moeten er toch halen.

Akim. — Halen? Waarom dan... het geld... gaan halen? Men neemt dat... vandaag... men neemt er morgen van... en op 't einde neemt men alles.

Anicia. — Neen, dat is afzonderlijk. Het kapitaal blijft geheel.

Akim. — Geheel? Hoe dat? Gij neemt er af en het blijft geheel? Giet de tarwe in de mande, of leg ze

onder den hangar... neem er van... zal ze geheel blijven! Dat is niet zoo, neen! Ze bedriegen de menschen... Verklaar dat, anders bedriegt men u geheel!... Ge neemt er gedurig af, en ge wilt dat het geheel blijve!

Anicia. — Ik kan u dat niet uitleggen. 't Is Iwan Mosieitch die het ons aangeraden heeft. — Hij zegde: zet uw geld op de bank. Het geld zal in zekerheid wezen en ge zult nog intrest hebben.

Mitritch, die gedaan heeft met avondmalen. — Hij heeft gelijk. Ik ben bij den handelaar geweest: bij hen doet men het zoo. Men stort zijn geld en men zet zich maar achter de stoof. Het geld komt van zelfs.

Akim. — Dat's aardig, dat... 't geen ge zegt... Hoe krijgt ge dat dan... gij ontvangt... en zij lan, van wie ontvangen zij?

Anicia. — Ze geven u 't geld van de bank.

Mitritch. — Een vrouw, dat kent het fijn der dingen niet. Zie ik zal u dat alles uitleggen. Wat wel. G'hebt, bijvoorbeeld, g'hebt geld, en ik, van mijnen kant, 't is zaaitijd, en 'k heb niets waarmee mijn land te bezaaien, niets om mijn lasten te betalen. Dan kom ik tot u en 'k zeg: "Akim, leen mij tien roebels, en ik, als ik gedaan heb met mijn werk, zal ik ze u terug geven en voor den dienst, dien ge mij bewezen hebt, zal ik u een roede lands afnaaien." Gij weet dat ik eigendom bezit: een paard, eene koe... en ge antwoordt: "Voor 't plezier dat ik u doe zult ge mij twee of drie roebels geven."

Daar ik de strop aan den hals heb, geef ik toe. Den volgenden herfst verkoop ik mijn oogst en breng u 't geld weer. Gij ontfutselt mij nog drie roebels. Dat is afzonderlijk.

Akim. — Maar dat... maar... de boeren die dat doen handelen niet rechtvaardig... Die hebben God vergeten... Dat is niet zoo, neen...

Mitritch. — Wacht wat, ge zult zien. Volg nu goed mijn redeneering. G'hebt dus gedaan zooals ik gezegd heb, g'hebt mij bestolen, maar Anicia, van een anderen kant, heeft liggend geld, ze weet niet wat er mee aan te vangen... 't is een vrouw... ze weet niet hoe het te plaatsen. Dan komt ze u vinden en zegt u: "Zoudt ge mijn geld ook niet kunnen gebruiken?" — "Ja, antwoordt gij, dat is mogelijk." En gij wacht. Met den zomer kom ik terug. — "Leen mij nog tien roebels, zoo zeg ik u, en ik zal er u dankbaar om wezen." Dan overweegt ge mijn geval. Ben ik nog niet heelmaal uitgeperst en is het mogelijk, uit mij nog iets te trekken, dan geeft ge mij het geld van Anicia; heb ik integendeel geen oordje meer, heb niets meer te eten, dan slaat gemij de deur voor den neus toe, zeggende: "God ga met u!" En ge zoekt een ander, aan wie gij uw geld en dat van Anicia geeft, en gij stroopt dien man op zijne beurt.

Ziedaar hoe eene bank werkt. En dat gaat heel gemakkelijk, zooals ik u zegde. Dat is heel slim.

Akim zich opwindend. — Ja, hoe dat! Wel dat is... maar... dat is eene eerloosheid! Er zijn lieden die dat doen, maar die boeren, ziet ge, weten heel wel dat ze zonde bedrijven... Dat is niet volgens de geboden. dat... Ja, 't is een eerloosheid. Hoe kunnen geleerde menschen... zooiets...

Mitritch. — Voor hen, mijn beste, is dat een zeer aangenaam zaakje. Begrijp wel. Als een ietwat domme man, ofwel een vrouw, niet weten hoe hun geld te benuttigen, dragen ze het naar de bank en de geleerde menschen, God zegene hen! die scharrelen het op en met dat geld stroopen zij het volk. Dat is slim.

Leo Tolstoj

(De Macht der Duisternis, akt III, tooneel V.

De strijd voor het bestaan.

Luister, Jan. Er zijn ergens honderd brooden, voor welker bezit honderd menschen gaan vechten. De eenen zullen vertrappt worden, andere gedood misschien. Ten slotte zullen eenigen meer brood bezitten dan ze noodig hebben, en de andere in 't geheel niets. Men noemt dat: DE STRIJD VOOR HET LEVEN.

Was ergeen strijd, dan had iedereen zijn broodjes.

Merrie England.

De Overheid.

DE JEUGD.

Ei maar, mijnheer, is er... bestaat er rechtvaardigheid?

BARTHOLO.

Rechtvaardigheid? Dat is goed tusschen ulieden, ellendelingen, de rechtvaardigheid! Ik ben uw meester, ik, om altoos gelijk te hebben!

DE JEUGD.

Maar, verduiveld, als iets waar is...

BARTHOLO.

Als iets waar is! Als ik niet wil dat het waar zij, dan beweer ik ook dat ze niet waar is! Liet men aan al die verwaanden zoo maar toe gelijk te hebben, ge zoudt welhaast zien wat de overheid zou worden!

BEAUMARCHAIS.

(LE BARBIER DE SÉVILLE, akt II, 7e tooneel).

Belangrijke Berichten

Alle socialistische, anarchistische of andere redacties worden verzocht, haar journal te zenden in ruiling.

—O—

Toutes les rédactions socialistes, anarchistes et autres sont priées de nous envoyer leur journal en échange.

—O—

Wij verwittigen de kameraden dat ons volgend nummer in 't bijzonder gewijd zal zijn aan de Meibeweging. Allen die meenen voor deze gelegenheid meer dan het gewone getal bladen noodig te hebben, worden verzocht ons dit bijtijds te laten geworden.

—O—

Kameraden en verkoopers worden verzocht af te rekenen met elk nummer, daar dit de levenskwestie van 't blad geldt.

REDACTIE.

Bladvulling

Afhankelijkheid is een produkt der maatschappij.

Om groote zaken te volvoeren, moet men leven alsof men nooit moest sterven.

Zoodra men begrijpt dat men dom is, bewandelt men reeds een bevredigende hooge trap van ontwikkeling.

A. D. S

Brievenbus.

Roubaix. — Vr. B. L. — Zeker is dit welkom.

Mouscron. — Ch. D. — Ge kunt dit doen, we zullen het wel in orde brengen. De gevraagde bladen gezonden. Ge groet.

Ousselghem (Wacken). — A. D. K. — Abonnementsgeld ontvangen.

Kameraden, die brochuren 't SOCIALISME VERLOOCHEND in depot hebben, worden verzocht spoedig af te rekenen.

Strijppenning.

Mechelen. — J. G. 1 fr. — X. 4 fr. — J. B. 0,50. — J. D. 0,50. — J. G. 0,50. — L. K. 0,50. — E. F. 0,50. — : 1 fr. — B. 0,60 — N. P. 0,50 — Fr. M. 1 fr. — T. 0,50 — J. S. 0,50 — J. V. P. 0,50 — Lied door J. G. bij V. 0,56 — Vrije Groep. 3,61 — G. B. 0,50 — J. B. 0,50.

Mouscron. — Rondhaling na de Groepsvergadering fr. 5,50.

Antwerpen — A. B. S. 1 fr. — Onbekend 0,48 — Vrije Groep, 12,50 fr.

ADVERTENTIE

LEEST EN VERSPREIDT:

HET

Socialisme verloochend

DOOR DE

Socialistische Kamerleden IN BELGIE.

Hun eigen woorden in het Parlement verzameld en toegelicht door «DE VRIJE GROEP» te Mechelen Prijs per 100 ex.: fr. 16,00 — één 0,20 b. p. p. 0,25 c.

Voor de propaganda:

ANARCHIE

Eene Voordracht

door: Elisée Reclus

in eene Vrijmetselaarslogie

Prijs per 100 ex.: fr. 1,50.

Revolutionnaire

Regeeringen

door: PETER KRAPOTKINE

Prijs per 100 ex.: fr. 1,50.

Te samen: fr. 2,50. Alles dient tot steun van het blad.

Wie zich ontwikkelen wil leze:

ANARCHIE

WEEKBLAD

Prijs: 4 centiemen en bij al onze verkoopers verkrijgbaar.

Wie op de hoogte wil blijven der internationale arbeidersbeweging leze:

RECHT VOOR ALLEN

Verkrijgbaar: bij de verkoopers van ons blad.

Druk. Reynaert-Corewyn, Oranjestraat. 4